

MATERIAŁY DO PROWADZENIA WARSZTATÓW JĘZYKOWYCH

w formie klubów konwersacyjnych
z uwzględnieniem kontekstu szkolnego

(POZIOM A2/B1)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Opracowanie powstało w ramach zadania „Dobrostan Społeczności Szkolnej”, o którym mowa w module 2. Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027.

Publikacja sfinansowana w ramach Rządowego programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Materiały do prowadzenia warsztatów językowych w formie klubów konwersacyjnych z uwzględnieniem kontekstu szkolnego (poziom A2/B1)

Copyright by Fundacja Migrant Info Point, 2026

Autorka: Julia Karczewska

Redakcja i korekta: Iwona Ostrowska

Grafika i skład: eCommerce Team

Wydawca: Fundacja Migrant Info Point

Poznań 2026

ISBN: 978-83-974701-7-0

SPIS TREŚCI

Zasady uczestnictwa w klubie konwersacyjnym	4
Poznajmy się	5
Zainteresowania	7
Charakter i zachowanie	9
Rodzina	11
Życie towarzyskie	13
Czas wolny	15
Aktywność fizyczna	17
Dom	19
Miejsca i transport	21
Talenty	23
Edukacja	25
Praca	27
Sztuczna inteligencja i nowe technologie	29
Kultura i sztuka	31
Jedzenie i napoje	33
Zdrowie i bezpieczeństwo	35
Pogoda i ekologia	37
Blisko natury	39
Zwierzęta	41
Wakacje	43

Zasady uczestnictwa w klubie konwersacyjnym

1. Nie bój się popełniać błędów językowych. Twoje wypowiedzi nie muszą być bezbłędne. Korzystaj z okazji, aby mówić po polsku. Z czasem będziesz robić coraz mniej błędów.
2. Nie musisz odpowiadać na wszystkie pytania. Jeśli któreś pytanie jest dla ciebie niekomfortowe, nie musisz zabierać głosu.
3. Nie musisz odpowiadać na pytania zgodnie z prawdą. Jeśli nie chcesz, nie musisz opowiadać o prywatnych kwestiach.
4. Nie przerywaj wypowiedzi innych osób. Dyskusję moderuje lektorka/lektor.
5. Nie poprawiaj błędów językowych innych osób. To rola lektorki/lektora.
6. Nie komentuj opinii innych osób. Przedstawiaj własne opinie na omawiany temat.

**Czy chcesz dodać jakieś zasady?
Czy akceptujesz te zasady?**

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Dlaczego zapisałeś/zapisałaś się na te zajęcia?
- Jaka jest twoja motywacja do nauki języka polskiego?
- Jak do tej pory uczyłeś się / uczyłaś się języka polskiego?
- Czy uczyłeś się / uczyłaś się języka polskiego w trybie zdalnym? Co myślisz o takiej formie nauki?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

POZNAJMY SIĘ

?? Co znaczą te słowa?

przezwisko, pseudonim, zdrobnienie, inicjały

💡 Czy wiesz, że...?

- W Polsce można nadać dziecku jedno lub dwa imiona.
- W Polsce w pierwszej połowie 2025 r. najczęściej nadawanymi imionami były: Zofia, Maja, Zuzanna, Nikodem, Antoni, Jan¹. Czy znasz zdrobnienia tych imion?
- W Kościele katolickim podczas sakramentu bierzmowania można przyjąć imię świętej/świętego. Można też przyjąć imię chrzcielne, jeśli jest ono imieniem patrona chrześcijańskiego. Przyjęcie sakramentu bierzmowania odbywa się najwcześniej na koniec ósmej klasy szkoły podstawowej².

🔍 Co o tym myślisz?

- Co myślisz o nadawaniu dzieciom imion po przodkach, np. po babci, dziadku?
- Co myślisz o nadawaniu dzieciom imion nawiązujących do bohaterów filmowych, znanych osób, celebrytów?
- Co myślisz o nadawaniu dzieciom imion obcojęzycznych?

np.
↓
na przykład

👤 Opowiedz o sobie

- Czy wiesz, dlaczego rodzice wybrali dla ciebie takie imię?
- Czy w dzieciństwie lubiłeś/lubiłaś swoje imię?
- Jak nazywali cię rodzice w dzieciństwie?
- Jak nazywali cię szkolni koledzy / szkolne koleżanki? Dlaczego?
- Czy masz drugie imię?
- Czy twoje imię ma inne wersje poza formą oficjalną?
- Czy twoje imię jest popularne w kraju, z którego pochodzisz?
- Jakie polskie imiona ci się podobają?
- W Polsce popularne jest obchodzenie imienin. Czy w kraju, z którego pochodzisz, obchodzi się imieniny? Czy wiesz, kiedy wypadają twoje imieniny? Czy obchodzisz imieniny?

¹Ministerstwo Cyfryzacji, *Zofia i Nikodem rządzą! Znamy najpopularniejsze imiona dla dzieci w I połowie 2025 roku*, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/zofia-i-nikodem-rzadza-znamy-najpopularniejsze-imiona-dla-dzieci-w-i-polowie-2025-roku> [dostęp 4.12.2025].

²Konferencja Episkopatu Polski, *Wskazania Konferencji Episkopatu Polski dotyczące przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania*, <https://episkopat.pl/doc/178016.wskazania-konferencji-episkopatu-polski-dotyczace-przygotowania-do-przyjecia-sakramentu-bierzmowania> [dostęp 4.12.2025].

Porozmawiajmy o dzieciach

- Jak ma na imię twoje dziecko? Dlaczego takie imię dla niego wybrałaś/wybrałeś?
- Czy imię twojego dziecka ma inne wersje poza pełną formą?
- Jak pieszczotliwie nazywasz swoje dziecko?
- Czy imię twojego dziecka jest popularne w kraju, z którego pochodzisz?
- Czy w klasie, do której uczęszcza twoje dziecko, są inne dzieci o tym samym imieniu?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy w klasie, do której uczęszcza twoje dziecko, jest zwyczaj częstowania cukierkami z okazji urodzin/imienin? Czy taki zwyczaj istnieje w kraju, z którego pochodzisz?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZAINTERESOWANIA

?? Co znaczą te słowa?

interesować się, interes, interesowny, interesariusz

💡 Czy wiesz, że...?

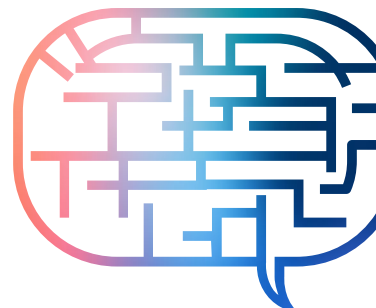
- Narodowy Bank Polski emituje monety kolekcjonerskie i okolicznościowe. W latach 1995–2014 do obiegu weszły monety o nominale 2 złote poświęcone różnym tematom, np. polskim królom, zwierzętom, ważnym rocznicom – łącznie wyemitowano 260 motywów.
Są to monety obiegowe, co oznacza, że można nimi płacić.
- W polskiej szkole co roku odbywają się olimpiady przedmiotowe. Są one złożone z kilku etapów. Laureaci i finaliści olimpiad są zwolnieni z części egzaminów zewnętrznych.

🔍 Co o tym myślisz?

- W Polsce dużą popularnością cieszą się książki kryminalne, sensacyjne, thrillery, powieści detektywistyczne³. Jak myślisz, dlaczego tak wiele osób wybiera ten rodzaj literatury?
- Z czego twoim zdaniem wynika popularność seriali telewizyjnych?

👤 Opowiedz o sobie

- Czym interesowałeś/interesowałaś się w szkole?
- Jakie masz hobby? Jak dużo czasu na nie poświęcasz?
- Na które hobby nie wystarcza ci czasu? Dlaczego?
- Czym zainteresowałeś się / zainteresowałaś się w ostatnim roku?
- Czy twoja praca wiąże się / wiązała się z twoimi zainteresowaniami? Opowiedz o tym.
- Czy lubisz czytać? Czy słuchasz audiobooków?
- Czy znasz polską literaturę? W jakim języku zwykle czytasz?
- Którą książkę czytałeś/czytałaś więcej niż raz? Dlaczego?
- Czy wiesz, gdzie znajduje się najbliższa biblioteka? Czy korzystasz z niej?
- Czy lubisz oglądać filmy/seriale? Czy znasz polskie filmy/seriale? W jakim języku zwykle oglądasz filmy/seriale?
- Który film/serial oglądałeś/oglądałaś więcej niż raz? Dlaczego?
- Binge-watching* to oglądanie wielu odcinków serialu bez przerwy. Czy zdarza ci się to robić? Dlaczego?
- Czy chodzisz do kina? Dlaczego?
- Czy słuchasz podcastów? Dlaczego?

³Biblioteka Narodowa, *Stan czytelnictwa w Polsce w 2024*, <https://www.bn.org.pl/raporty-bn/stan-czytelnictwa-w-polsce/stan-czytelnictwa-w-polsce-w-2024/> [dostęp 6.12.2025].

- Czy umiesz robić na drutach / szydełkować / haftować? Jak często to robisz? Co ostatnio zrobiłeś/zrobiłaś?
- Czy możesz powiedzieć, że nauka języka polskiego to twoje hobby? Dlaczego?
- Czy jesteś osobą, której łatwo kupić prezent? Czy rodzina/znajomi mają problem z wyborem prezentu dla ciebie?
- Do jakich grup tematycznych chętnie dołączasz w mediach społecznościowych? Jesteś zwykle ich aktywnym użytkownikiem/użytkowniczką czy biernym obserwatorem / bierną obserwatorką?
- Czy w dzieciństwie coś zbierałaś/zbierałeś? Czy zbierasz coś teraz?
- Czym interesowali / interesują się twoi rodzice lub inni członkowie twojej rodziny?
- Czym interesuje się twój najlepszy przyjaciel / twoja najlepsza przyjaciółka?
- Czy znasz ludzi, z którymi połączyły cię wspólne zainteresowania? Opowiedz o tym.
- Opowiedz o znanej ci osobie, która ma nietypowe zainteresowania.

Porozmawiajmy o dzieciach

- Jakie hobby ma twoje dziecko? Opowiedz o tym.
- Czy twoje dziecko coś zbiera? Opowiedz o tym.
- Czy twoje dziecko lubi czytać? W jakim języku lubi czytać? Opowiedz, co czyta.
- Czy twoje dziecko bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych w szkole? Dlaczego?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy uważasz, że w polskiej szkole dzieci mają szansę rozwijać swoje zainteresowania?
- Jak praktykuje się rozwijanie zainteresowań w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Najpopularniejsze kategorie zainteresowań Polaków, na które wydają pieniądze, to: podróże i turystyka, sport i fitness, wydarzenia kulturalne, literatura, zwierzęta i opieka nad nimi, moda i uroda⁴. Jak wygląda twój ranking? Które z tych kategorii są dla ciebie najważniejsze? Na które kategorie wydajesz najwięcej pieniędzy, a na które najmniej?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

⁴Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, *Prawie 40 proc. Polaków regularnie wydaje pieniądze na swoje zainteresowania. Jakie kwoty najczęściej?*, <https://zpf.pl/prawie-40-proc-polakow-regularnie-wydaje-pieniadze-na-swoje-zainteresowania-jakie-kwoty-najczesciej/> [dostęp 6.12.2025].

CHARAKTER I ZACHOWANIE

?? Co znaczą te słowa?

charakter, temperament, światopogląd, zachowanie, wyznanie

Czy wiesz, że...?

- Część osób, których zachowanie uznawane jest przez otoczenie za „trudne”, „niegrzeczne”, ma niezdiagnozowane np. zaburzenia neurorozwojowe. Rodzice / opiekunowie prawni mogą sami zgłosić dziecko na diagnozę do rejonowej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Należy dowiedzieć się, w rejonie której poradni znajduje się szkoła dziecka. Pomoc w takiej poradni jest bezpłatna.
- *Phubbing* rodzicielski to zjawisko, w którym osoba dorosła w trakcie kontaktów z dzieckiem jest rozkojarzona przez używanie smartfona. Wpływa to na obniżenie jakości ich relacji.
- Prokrastynacja to nawyk odkładania zadań na później.

Co o tym myślisz?

- Czy myślisz, że ludzie dobierają się w pary na zasadzie podobieństw czy przeciwieństw?
- Jakie cechy są przypisywane zachowaniom chłopców, a jakie zachowaniom dziewczynek? Co sądzisz o takim stereotypowym postrzeganiu zachowania dzieci?
- Dr House, bohater serialu, twierdził, że ludzie się nie zmieniają. Czy zgadzasz się z tą opinią? Dlaczego?
- Czy zgadzasz się z powiedzeniem, że „dobrymi chęciami jest piekło wybrukowane”? Dlaczego?
- Co myślisz o prowadzeniu rozmów telefonicznych i słuchaniu muzyki z włączonym głośnikiem w autobusach, tramwajach, pociągach?
- Czy w życiu zawsze warto być szczerą osobą? Dlaczego?

Opowiedz o sobie

- Jakie masz wady? Nad którymi z nich starasz się pracować? Jakie masz zalety?
- Czy jesteś optymistą/optymistką, czy pesymistą/pesymistką?
- Czy jesteś introwertykiem/introwertyczką, czy ekstrawertykiem/ekstrawertyczką?
- Czy jesteś perfekcjonistą/perfekcjonistką?
- Czy jesteś osobą, która wierzy w horoskop? Spod jakiego znaku zodiaku jesteś? Które cechy charakteru zgadzają się z twoim znakiem zodiaku?
- Czy jesteś osobą, która łatwo wpada w panikę? Jak reagujesz na stresujące sytuacje? Co robisz, żeby opanować nerwy?

- Czy jesteś osobą spontaniczną, czy starasz się zawsze mieć wszystko pod kontrolą?
- Czy jesteś osobą systematyczną, czy może robisz wszystko na ostatnią chwilę?
- Czy w grupie jesteś typem lidera, czy wolisz trzymać się z boku?
- Czy jesteś osobą kreatywną?
- Czy robisz postanowienia noworoczne? Czy ich dotrzymujesz? Czy w tym roku podjąłeś/ podjęłaś jakieś postanowienie noworoczne?
- Czy wiesz, czym jest słomiany zapał? Czy ty masz słomiany zapał?
- Czy umiesz się przyznać do błędu, czy jest to dla ciebie trudne?
- Jakim dzieckiem byłeś/byłaś? Co by o tobie opowiedzieli nam twoi rodzice lub opiekunowie?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Które cechy charakteru twoje dziecko odziedziczyło po tobie? Które cechy charakteru ma twoje dziecko, a ty nie? Które cechy charakteru twoje dziecko ma po innych członkach rodziny?
- Spod jakiego znaku zodiaku jest twoje dziecko? Czy wiesz, które cechy charakteru zgadzają się z jego znakiem zodiaku?
- Jak twoje dziecko reaguje na stresujące sytuacje? Czy umie sobie radzić ze stresem?
- Czy twoje dziecko w grupie jest typem lidera, czy woli trzymać się z boku?
- Czy twoje dziecko ma słomiany zapał?
- Czy twoje dziecko jest systematyczne, czy może robi wszystko na ostatnią chwilę?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- W polskiej szkole poza ocenami z poszczególnych przedmiotów dostaje się ocenę za zachowanie. Czy uważasz, że taka ocena jest potrzebna? Dlaczego? Czy taka ocena jest przyznawana w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Co powiedzieliby o tobie koledzy i koleżanki z klasy? Jak myślisz, jakie wspomnienia zachowali o tobie?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

RODZINA

?? Co znaczą te słowa?

krewni, bliscy, domownicy, przodkowie

💡 Czy wiesz, że...?

- Polska mierzy się z dużym kryzysem demograficznym. Główny Urząd Statystyczny eksperymentalnie prognozuje, że w 2060 r. może być w Polsce tylko 28,4 miliony ludzi⁵. To prawie dziesięć milionów mniej niż obecnie.
- Bliźnięta jednojajowe są zawsze tej samej płci. Bliźnięta dwujajowe mogą mieć różną płeć.
- W Polsce karmienie dziecka piersią w miejscach publicznych nie jest zabronione.
- Przyszywana ciocia / przyszywany wujek to osoba, która nie jest spokrewniona, ale jest traktowana jak członek rodziny.
- Karta Dużej Rodziny upoważnia rodzinę, w której wychowuje się minimum troje dzieci do zniżek w instytucjach publicznych i wielu firmach⁶.

🔍 Co o tym myślisz?

- Co sprawia, że ludzie podejmują decyzję o posiadaniu dzieci?
- Co sprawia, że ludzie nie decydują się na posiadanie dzieci?
- Jak myślisz, dlaczego Polacy i Polki rzadko zakładają duże rodziny?
- Czy uważasz, że osoba, która skończyła osiemnaście lat, powinna sama usprawiedliwiać swoje nieobecności w szkole? Dlaczego?
- Co myślisz o rosnącej popularności hoteli, w których nie można zatrzymać się z dzieckiem?
- Zwierzęta domowe są traktowane coraz częściej jak członkowie rodziny. Od 2023 r. w Hiszpanii obowiązuje prawo, które definiuje je jako istoty czujące. Zobowiązuje ono właścicieli do zapewnienia im odpowiedniej opieki fizycznej i emocjonalnej. Potrzeby zwierząt zostały uznane za równie ważne, co potrzeby ludzi. Co o tym myślisz?

👤 Opowiedz o sobie

- Czy masz rodzeństwo? Opisz swoje rodzeństwo. Kto jest młodszy, kto jest starszy?
- Czy masz wielu kuzynów / wiele kuzynek? Jakie relacje cię z nimi łączą? Czy w dzieciństwie byliście ze sobą związani?
- Czy interesowałeś się / interesowałaś się kiedyś przeszłością swojej rodziny?
- Czy próbowałeś/próbowałaś znaleźć informacje o swoich przodkach? Jakie informacje udało ci się znaleźć?

⁵Jeśli utrzyma się wskaźnik dzietności z 2024 r. GUS, *Symulacja liczby ludności do 2060 roku (opracowanie eksperymentalne)*, https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5469/17/1/1/symulacja_liczby_ludnosci_do_2060_r_opracowanie_eksperymentalne.pdf [dostęp 29.12.2025].

⁶<https://www.gov.pl/web/rodzina/karta-duzej-rodziny-ogolne>

⁷I. Zielińska-Sasiada, *Węcej psów niż dzieci. Nowe oblicze rodziny w Hiszpanii*, Onet.pl, 25.05.2025, <https://www.onet.pl/styl-zycia/iwona-zielinska-sasiada/prawo-emocje-i-rynek-jak-rola-zwierzat-domowych-zmienia-spoleczenstwo/1084g64,30bc1058> [dostęp 5.01.2026].

- Jakie są wady i zalety posiadania rodzeństwa? Jakie są wady i zalety bycia starszą siostrą / starszym bratem? Jakie są wady i zalety bycia młodszą siostrą / młodszym bratem? Jakie są wady i zalety bycia jedynakiem/jedynaczką?
- Czy znasz osoby, które mają brata bliźniaka lub siostrę bliźniaczkę?
- Jak od czasów twojego dzieciństwa zmieniło się macierzyństwo?
- Jak od czasów twojego dzieciństwa zmieniło się ojcostwo?
- Czy zdarza ci się być nadopiekuńczym rodzicem? W jakich sytuacjach?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko ma rodzeństwo, czy może jest jedynakiem/jedynaczką? Jak układają się relacje między twoimi dziećmi?
- Czy twoje dziecko ma wielu kuzynów / wiele kuzynek?
- Czy twoje dziecko ma przyszywaną ciocię / przyszywanego wujka?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Wywiadowki to regularne spotkania wychowawcy/wychowawczyni z rodzicami / opiekunami prawnymi. Czy uważasz, że są one potrzebne, skoro istnieją dzienniki elektroniczne?
- Czy w szkole, do której chodzi twoje dziecko, rodziny uczniów i uczennic mają okazję do integracji? Czy uważasz, że jest to potrzebne? Dlaczego?
- W szkołach, szczególnie w młodszych klasach, uroczystie obchodzony jest Dzień Matki (26 maja) i Dzień Ojca (23 czerwca). Co miłego spotkało cię przy tej okazji? Czy taki zwyczaj istnieje w szkołach w kraju, z którego pochodzisz? Opowiedz o tym.

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Wyobraź sobie, że jesteś premierem Polski. Jakie podejmiesz decyzje, żeby ułatwić obywatelom i obywatelkom decyzję o posiadaniu dzieci?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ŻYCIE TOWARZYSKIE

?? Co znaczą te słowa?

znajomy, kolega, przyjaciel, bratnia dusza

💡 Czy wiesz, że...?

- Pięć regionów na świecie nazwano „niebieskimi strefami”. Charakteryzują się one dużą liczbą mieszkańców żyjących ponad sto lat. Badania pokazują, że jednym z elementów, który sprzyja ich długowieczności, są silne relacje społeczne.
- Naukowcy z Harvardu przez osiemdziesiąt pięć lat prowadzili badanie kilkuset osób i ich rodzin. Chcieli dowiedzieć się, co daje ludziom szczęście. Okazało się, że są to przede wszystkim dobre relacje z innymi ludźmi⁸.

🔍 Co o tym myślisz?

- Media społecznościowe – czy rzeczywiście sprzyjają budowaniu społeczności, czy może pogłębiają samotność?
- Eksperci alarmują, że dzieci i młodzież mogą traktować chatboty jako zastępstwo dla prawdziwych przyjaciół. Co o tym myślisz? Jak można temu zapobiec?
- W 2025 r. w Australii zakazano dzieciom poniżej szesnastego roku życia korzystania z mediów społecznościowych. Co o tym myślisz?

👤 Opowiedz o sobie

- Czy jesteś osobą towarzyską? Czy jesteś tzw. duszą towarzystwa?
Czy z łatwością poznajesz nowych ludzi? Jak to robisz?
- Czy z łatwością prowadzisz small talki? Jak ci się to udaje?
- W jakich momentach potrzebujesz samotności? Dlaczego?
- Czy chciałbyś/chciałabyś spędzić kilka dni na bezludnej wyspie? Dlaczego?
- Czy w czasie lockdownu bardzo doskwierał ci brak kontaktów towarzyskich? Jak spędziłeś/spędziłaś ten czas? Jak to wpłynęło na twoją rodzinę?
- Czy jesteś osobą, która lubi spędzać dużo czasu na prywatnych rozmowach telefonicznych? Dlaczego?
- Czy jesteś osobą, która wykorzystuje media społecznościowe do kontaktów towarzyskich? Dlaczego?

tzw.
↓
tak zwany

⁸A. Urbaniak, *Trwające 85 lat badanie z Harvardu ujawniło, co daje ludziom najwięcej szczęście*, „Zwierciadło”, 18.03.2024, https://zwierciadlo.pl/psychologia/539986,1,trwajace-85-lat-badanie-z-harvardu-ujawnilo-co-daje-ludziom-najwiecej-szczescia-i-nie-sa-to-pieniadze.read?fbclid=IwY2xjawPPjLRleHRu-A2FlbQIxMAicmlkETBMcFFWSG9pYkd0QWxPNFdUc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHkJIPiOfQwAgCaPhXZla8rOkJKqCc-nlp3ty2c2mIuO8at-oDnT2Ne4Bm73QU_aem_LASYJxnC6qJ1JKc6W5-rZQ [dostęp 10.01.2026].

- Opowiedz o swoim najlepszym koledze / swojej najlepszej koleżance z czasów szkolnych. Opisz jego/jej wygląd i charakter. Czy ta znajomość przetrwała do dziś? Dlaczego?
- W jaki sposób i z kim lubisz spędzać Sylwestra? Dlaczego?
- Czy umiesz/lubisz grać w karty/szachy? Gdzie się tego nauczyłeś/nauczyłaś?
- Czy lubisz grać w gry planszowe? Dlaczego? W którą grę planszową lubisz grać najbardziej?
- Czy lubisz układać puzzle? Dlaczego?
- Czy umiesz/lubisz tańczyć? Czy często masz okazję do tańczenia?
- Czy brałeś/brałaś udział w balu przebierańców? Za kogo byłeś przebrany / byłaś przebrana? Jak wyglądało przygotowanie stroju?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko jest towarzyskie? Czy z łatwością poznaje nowych kolegów / nowe koleżanki?
- Opowiedz o najlepszym koledze / najlepszej koleżance swojego dziecka. Czy utrzymujesz kontakty towarzyskie z jego/jej rodzicami?
- Czy twoje dziecko umie/lubi grać w karty/szachy? Gdzie się tego nauczyło?
- Czy twoje dziecko lubi grać w gry planszowe? W którą grę planszową lubi grać najbardziej?
- Czy twoje dziecko prowadzi życie towarzyskie online?
- Czy twoje dziecko lubi układać puzzle? Z kim najczęściej je układa?
- Czy twoje dziecko chodziło do przedszkola? Czy dobrze się tam czuło? Opowiedz o tym.
- Czy twoje dziecko brało udział w balu przebierańców? Za kogo było przebrane? Jak wyglądało przygotowanie stroju?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy twoje dziecko ma relacje koleżeńskie z dziećmi polskimi?
- Czy szkoła dba o integrację dzieci? Które działania temu służą?
- Jakie działania integracyjne uważasz za warte wprowadzenia?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Jak chciałbyś/chciałabyś, by wyglądało twoje życie towarzyskie na emeryturze?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

CZAS WOLNY

Co znaczą te słowa?

relaks, odpoczynek, przerwa, regeneracja

Czy wiesz, że...?

- W Polsce działa Związek Harcerstwa Polskiego. To największa organizacja typu skautowego w kraju. Drużyny zwykle funkcjonują przy szkołach publicznych. Dzieci od szóstego roku życia mogą zostać zuchami, a od dziesiątego roku życia harcerzami⁹. W ciągu roku szkolnego ZHP organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży, a latem obozy wyjazdowe.
- Kąpiel leśna to wywodzący się z kultury japońskiej sposób spędzania czasu w lesie w celu obniżenia stresu. Wymaga zaangażowania wszystkich zmysłów.
- W Polsce funkcjonują ogródki działkowe. Można kupić prawo do korzystania z takiej działki. Nie oznacza to jednak nabycia prawa własności.

Co o tym myślisz?

- Czy uważasz, że zakaz handlu w niedziele jest potrzebny? Dlaczego?

Opowiedz o sobie

- Czy masz dużo wolnego czasu?
- Co pozwala ci najlepiej odpocząć?
- Kiedy ostatni raz odpoczywałeś/odpoczywałaś? Opowiedz o tym.
- Piątek, sobota, niedziela – który dzień lubisz najbardziej? Dlaczego?
- Czy robisz zakupy w niedziele handlowe? Dlaczego?
- Co robisz, kiedy masz wolny czas wiosną/latem/jesienią/zimą?
- Jaki film/serial ostatnio oglądałeś/oglądałaś? Czy go polecasz?
- Jaki krajobraz wycisza cię i uspokaja?
- Czy prace w ogrodzie cię odprężają?
- Czy w wolny dzień śpisz długo, czy może budzisz się wcześniej?
- Czy podczas odpoczynku potrzebujesz ciszy? Czy może zawsze starasz się czegoś słuchać: wiadomości, radia, muzyki? Dlaczego?
- *Stresslaxing* to stan, w którym nie potrafimy odpoczywać. Czy doświadczasz takiego stanu?
- Co ci sprawia przyjemność? Dlaczego?
- Czy chodzisz na spacer? Jak często? Z kim? Dokąd?
- Ile czasu dziennie spędzasz w sieci? Czy masz wrażenie, że to za dużo?

⁹<https://zhp.pl/>

- Czy czytasz serwisy plotkarskie? Dlaczego?
- Czy oglądasz teleturnieje? Jakiej? Dlaczego? Czy brałeś/brałaś kiedyś udział w teleturnieju albo znasz kogoś, kto brał udział?
- Jakiego języka obcego chciałbyś/chciałabyś się nauczyć? Dlaczego?
- Sposobem na spędzanie wolnego czasu może być wolontariat. Czy miałeś/miałaś okazję być wolontariuszem/wolontariuszką? Opowiedz o tym.
- Czy jesteś osobą, która chętnie organizuje innym czas wolny?
- Jak spędzałeś/spędzałaś czas wolny w dzieciństwie? Czy twoi rodzice lub opiekunowie organizowali ci czas wolny?
- Jak od czasów twojego dzieciństwa zmienił się sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci?
- Czy nuda jest potrzebna dzieciom? Dlaczego?
- Czy wiesz, jakie sposoby zagospodarowania wolnego czasu dla seniorów są dostępne w okolicy?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko potrafi samo zorganizować sobie czas wolny?
- Jak twoje dziecko spędza wolny czas?
- Ile czasu dziennie twoje dziecko spędza w sieci? Czy masz wrażenie, że to za dużo?
- Czy wprowadziłeś/wprowadziłaś dziecku zasady korzystania z internetu? Opowiedz o tym.
- Na jakich aktywnościach spędzasz wolny czas ze swoim dzieckiem?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Co myślisz o zakazie używania telefonów komórkowych na przerwach? Czy powinien obowiązywać w każdej szkole? Dlaczego?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Wymień trzy rzeczy, które byś zabrał/zabrała ze sobą na tygodniowy pobyt na bezludnej wyspie. Uzasadnij swój wybór.

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA

?? Co znaczą te słowa?

mecz, zawody, wyścig, turniej, rajd

💡 Czy wiesz, że...?

- W plebiscycie „Sportowiec Roku 2025” trzy pierwsze miejsca zajęli: (1) Klaudia Zwolińska, kajakarka góraska, mistrzyni świata; (2) Iga Świątek, tenisistka, mistrzyni Wimbledonu 2025; (3) Wilfredo León, siatkarz, mistrz Polski oraz brązowy medalista mistrzostw świata 2025. Czempionami Stulecia zostali: biegaczka narciarska Justyna Kowalczyk-Tekieli i piłkarz Robert Lewandowski.
- Osoba, która wspiera drużynę sportową to kibic.
- Osoba, która dopuszcza się łamania prawa na stadionach to pseudokibic.
- W hokeju zawodnicy próbują umieścić krążek w bramce przeciwnika. Można uprawiać hokej na lodzie, hokej na trawie i unihokej.
- Przygotowanie organizmu do intensywnego wysiłku fizycznego to rozgrzewka.

🔍 Co o tym myślisz?

- Czy sportowcy są dziś wzorem dla dzieci? Dlaczego?
- Trwa dyskusja o nierównych zarobkach kobiet i mężczyzn w sporcie. Co o tym myślisz?
- Co sądzisz o zawodach sportowych, które wymagają udziału zwierząt np. jeździectwo, wyścigi chartów?

👤 Opowiedz o sobie

- Jak oceniasz swoją kondycję fizyczną?
- Czy umiesz zrobić przewrót w przód / w tył, gwiazdę, mostek, pompki?
- Czy regularnie podejmujesz jakąś aktywność fizyczną? Jaką? Jak często?
- Czy umiesz pływać / jeździć na rowerze? Czy robisz to często?
- Czy umiesz jeździć na nartach/łyżwach/snowboardzie?
- Czy miałeś/miałaś okazję spróbować jakichś sportów ekstremalnych?
- Czy zliczasz swoje kroki w aplikacji? Dlaczego?
- Czy lubisz ćwiczyć na siłowni? Dlaczego?
- Które cechy charakteru wzmacnia się, uprawiając sport?
- Czy byłeś/byłaś kiedyś na meczu / zawodach sportowych jako kibic?
- W jakim wydarzeniu sportowym chciałbyś/chciałabyś uczestniczyć jako kibic?
- Wymień olimpijskie dyscypliny sportowe.

- Czy wzruszasz się, gdy podczas wręczenia złotego medalu na olimpiadzie słyszysz hymn narodowy kraju, z którego pochodzisz?
- Czy lubisz oglądać w telewizji zawody sportowe? Jakie?
- Czy wiesz, jakie kluby sportowe dla dzieci działają w okolicy?
- Jaki jest najpopularniejszy sport w kraju, z którego pochodzisz?
- Czy w dzieciństwie uprawiałeś/uprawiałaś jakiś sport?
- Który sportowiec był dla ciebie wzorem w dzieciństwie?
- Czy doznałeś/doznałaś kiedyś kontuzji w wyniku aktywności fizycznej? Opowiedz o tym zdarzeniu.
- Czy znasz osobiście osobę, która uprawiała sport zawodowo? Opowiedz o niej.
- Jakie cechy powinna mieć osoba, która chce być trenerem/trenerką?
- Jakie mogą być skutki braku aktywności fizycznej wśród dzieci?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko interesuje się sportem?
- Czy twoje dziecko uprawia jakiś sport?
- Czy twoje dziecko umie pływać / jeździć na rowerze? Jak często to robi?
- Czy twoje dziecko umie jeździć na nartach/łyżwach/snowboardzie?
- Czy twoje dziecko chętnie uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego? Dlaczego?
- Czy ty i twoje dziecko byliście kiedyś na meczu / zawodach sportowych jako kibice?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Jakie pozalekcyjne zajęcia sportowe oferuje szkoła, do której uczęszcza twoje dziecko?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Wyobraź sobie, że możesz spróbować jednego z tych sportów ekstremalnych: wspinaczka, nurkowanie, kitesurfing, skoki spadochronowe, skok na bungee. Co wybierzesz? Dlaczego?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DOM

?? Co znaczą te słowa?

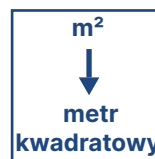
szeregowiec, bliźniak, dom wolnostojący

💡 Czy wiesz, że...?

- Parapetówka to impreza z okazji wprowadzenia się do nowego miejsca zamieszkania.
- W Toruniu można zwiedzić dom, w którym urodził się Mikołaj Kopernik.
- W Żelazowej Woli można zwiedzić dom, w którym urodził się Fryderyk Chopin.
- W kilku miejscach w Polsce znajdują się atrakcje turystyczne – domy do góry nogami.

🔍 Co o tym myślisz?

- „Mieszkanie prawem, a nie towarem” to hasło, które promuje ideę prawa każdego człowieka do mieszkania. Zakłada to rozwój mieszkalnictwa, które byłoby dostępne dla wszystkich. Co o tym myślisz?
- Na rynku mieszkań w Polsce funkcjonują tzw. mikrokawalerki. To bardzo małe, jednopokojowe mieszkania, których powierzchnia może być mniejsza niż 20 m². Co myślisz o tego rodzaju ofertach?
- W Polsce coraz większą popularność zyskuje edukacja domowa. Co o tym myślisz?
- Coraz częściej dzieci nie potrafią wykonać podstawowych prac domowych. Czy też to obserwujesz? Co o tym myślisz?

👤 Opowiedz o sobie

- Gdybyś urządził/urządziła swój wymarzony dom, wybrałabyś/wybrałabyś styl nowoczesny czy tradycyjny? Dlaczego?
- Czy masz w domu rośliny doniczkowe? Czy są one dla ciebie ważnym elementem wystroju? Czy masz tzw. rękę do kwiatów?
- Czy w twoim domu goście muszą zdejmować buty? Dlaczego?
- Które prace domowe lubisz wykonywać? Dlaczego?
- Których prac domowych nie lubisz wykonywać? Dlaczego?
- Bez jakiego sprzętu domowego trudno byłoby ci funkcjonować? Dlaczego?
- Czy torty urodzinowe pieczesz samodzielnie, czy może kupujesz w cukierni?
- Którego sprzętu kuchennego prawie nigdy nie używasz? Dlaczego?
- Jakie są zalety mieszkania w bloku, a jakie w domu?
- Jakie obowiązki mają właściciele domów?
- Jakie masz doświadczenia jako najemca mieszkania/domu? Opowiedz o nich.

- Gdy podejmowałeś/podejmowałaś decyzję o wynajmie mieszkania/domu, co było dla ciebie najważniejsze?
- Czy oglądasz programy o remontach? Jakież?
- Wymień różne rodzaje prac remontowych. Które z nich potrafisz wykonać samodzielnie?
- Czy w twojej okolicy rozwijają się relacje sąsiedzkie? Czy bierzesz aktywny udział w życiu sąsiedzkim?
- Jak wyglądał twój pokój z czasów dzieciństwa? Opisz go.
- Ile czasu zajmowało ci w dzieciństwie pokonanie drogi z domu do szkoły? Chodziłeś/Chodziłaś pieszo czy korzystałeś/korzystałaś z transportu?
- Jak dbałeś/dbałaś w domu o bezpieczeństwo małego dziecka?
- Czy w trakcie swoich wyjazdów wakacyjnych preferujesz noclegi w hotelach, czy w prywatnych mieszkaniach / domach? Dlaczego?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Jak wygląda pokój twojego dziecka? Opisz go.
- Czy twoje dziecko dba o porządek w pokoju, czy robi to niechętnie?
- W których pracach domowych twoje dziecko ci pomaga?
- Ile czasu zajmuje twojemu dziecku pokonanie drogi z domu do szkoły? Chodzi pieszo czy korzysta z transportu?
- Czy twoje dziecko poświęca w domu czas na naukę?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy uważasz, że obowiązkowe, regularne zadania domowe są potrzebne? Dlaczego?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Gdybyś projektował/projektowała swoje wymarzone mieszkanie / swój wymarzony dom, to co by musiało się tam znaleźć? Dlaczego?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MIEJSCA I TRANSPORT

?? Co znaczą te słowa?

prom, wycieczkowiec, żaglówka, łódka

💡 Czy wiesz, że...?

- Bezpłatna aplikacja „Gdzie się ukryć” umożliwia znalezienie najbliższego punktu schronienia.
- W Polsce jest wiele miejsc, które są uznane za uzdrowiska. Pobyt w ich specyficznym mikroklimacie, korzystanie z surowców leczniczych sprzyja zdrowiu. Status uzdrowisk mają np.: Ciechocinek, Cieplice, Dąbki, Inowrocław.
- W największych polskich miastach planuje się wprowadzenie stref czystego transportu. Dziś funkcjonują one w Warszawie i Krakowie. W takiej strefie mogą się przemieszczać tylko pojazdy spełniające określone normy emisji spalin.
- Łódź, Katowice, Bytom, Częstochowa, Bydgoszcz to najszybciej wyludniające się miasta w Polsce (dane za lata 2022–2023)¹⁰.
- Od marca 2026 r. osoba, która ukończyła siedemnaście lat może uzyskać prawo jazdy. Musi mieć zgodę rodziców / opiekunów prawnych i przestrzegać pewnych ograniczeń. Przepisy wprowadzają też zmiany dotyczące obowiązku używania kasków ochronnych podczas korzystania z pojazdów mechanicznych.

🔍 Co o tym myślisz?

- Od 2026 r. wiek dziecka, które może korzystać z hulajnogi elektrycznej to minimum trzynaście lat. Czy uważasz, że to dobry pomysł? Dlaczego?
- Badania pokazują, że uczniowie szkół podstawowych położonych w dużych miastach, mają od siedmiu do dziesięciu razy większe szanse na kontynuowanie nauki w prestiżowym liceum ogólnokształcącym niż uczniowie ze szkół wiejskich¹¹. Co o tym myślisz?

👤 Opowiedz o sobie

- Czy masz dobrą orientację w terenie? Opowiedz o sytuacji, kiedy się zgubiłeś/zgubiłaś.
- Wolisz mieszkać na wsi czy w mieście? Dlaczego?
- Czy chciałbyś/chciałabyś mieszkać na odludziu? Dlaczego?
- Który kraj uważasz za najlepszy do życia? Dlaczego?
- Czy lubisz podróżować? Czym zwykle podróżujesz?

¹⁰M. Szostak, *Najszybciej wyludniające się miasta w Polsce*, „Obserwator Gospodarczy”, 7.01.2025 <https://obserwatorgospodarczy.pl/2025/01/07/najszybciej-wyludniajace-sie-miasta-w-polsce-ranking/> [dostęp 10.01.2026].

¹¹G. Cygonik, *Geografia możliwości. Uczniowie ze wsi z dziesięciokrotnie mniejszymi szansami na dobre liceum*, „Rzeczpospolita”, 5.01.2026, https://edukacja.rp.pl/szkoly-podstawowe-i-srednie/art43593451-geografia-mozliwosci-uczniowie-ze-wsi-z-dziesieciokrotnie-mniejszymi-szansami-na-dobre-liceum?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwY2xjawPK-WZleHRuA2FlbQIxMABicmlkETBMcFFWVG9pYkd0QWxPNFdUc3J0YwZhcHBfaWQMQjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHt0XSLHJjQDC9y8GmKkVWHmLod6Me_f6nCQW9OqtkNIFPA9JJblj_vIvjaAo8_aem_6WMqPUVYMsE3t54muPn6ig#Echobox=1767632437 [dostęp 7.01.2026].

- Czy masz prawo jazdy? Ile miałeś/miałaś lat, gdy je uzyskałeś/uzyskałaś? Ile razy zdawałeś/zdawałaś egzamin? Czy lubisz kierować samochodem na długich dystansach? Dlaczego? Czy lubisz jeździć autostradami? Dlaczego?
- Czy masz chorobę lokomocyjną lub znasz kogoś, kto ją ma? Jak można sobie z nią radzić?
- Czy doświadczyłeś/doświadczyłaś choroby morskiej? Opowiedz o tym.
- Czy leciałeś/leciałaś kiedyś samolotem? Czy boisz się latać? Co jest dla ciebie bardziej nieprzyjemne – start czy lądowanie? Czy podczas lotu odczuwałeś/odczuwałaś kiedyś turbulencje?
- Sławosz Uznański-Wiśniewski to pierwszy Polak, który przebywał na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Czy ty chciałbyś/chciałabyś polecieć w kosmos? Dlaczego?
- Czy miejsce, w którym mieszkasz, jest dostosowane do potrzeb osób starszych / z niepełnosprawnościami? W jaki sposób?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko kiedyś się zgubiło? Opowiedz o tym.
- Czy twoje dziecko chętnie korzysta ze szkolnej biblioteki?
- Czy twoje dziecko korzysta z placu zabaw / boiska? Co tam najczęściej robi?
- Które miejsce w twojej okolicy twoje dziecko lubi najbardziej? Dlaczego?
- Czy twoje dziecko marzy/marzyło o podróży w kosmos?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- W szkołach podstawowych obowiązuje rejonizacja. Dziecko powinno zostać przyjęte do szkoły w rejonie miejsca zamieszkania. Rodzice / opiekunowie prawni mogą jednak zdecydować o wyborze innej szkoły. Wtedy decyzja o przyjęciu dziecka należy do dyrektora tej szkoły. Czy w kraju, z którego pochodzisz, jest to podobnie zorganizowane?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Które miejsce w swojej miejscowości lubisz najbardziej? Dlaczego? Jak często tam bywasz?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

TALENTY

?? Co znaczą te słowa?

zdolny, utalentowany, genialny

💡 Czy wiesz, że...?

- Co pięć lat w Warszawie odbywa się Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. To jeden z najważniejszych konkursów wykonawstwa muzyki klasycznej na świecie. Biorą w nim udział najbardziej utalentowani młodzi pianiści i pianistki.
- Jedną z najstarszych i najlepszych uczelni filmowych na świecie to Łódzka Szkoła Filmowa. Studenci i studentki mogą uczyć się na wydziałach: reżyserii filmowej i telewizyjnej, operatorskim i realizacji telewizyjnej, aktorskim oraz organizacji sztuki filmowej.

🔍 Co o tym myślisz?

- Czy uważasz, że każdy człowiek ma jakiś talent? Jak ludzie odkrywają swoje talenty?
- Czy uważasz, że wybór zawodu powinien być związany z posiadanymi talentami?
- Co według ciebie poza talentem jest zwykle potrzebne do osiągnięcia sukcesu? Co jest potrzebne do właściwego pokierowania karierą?
- Czy znasz przykłady ludzi, którzy nie udźwignęli sukcesu? Jak mogły być tego powody?
- Czy uważasz, że sukces zmienia człowieka? Dlaczego?
- Którego aktora / Którą aktorkę cenisz najbardziej?
- Którego piosenkarza / Którą piosenkarkę cenisz najbardziej?
- Z kim kojarzy ci się określenie „geniusz”? Dlaczego?

👤 Opowiedz o sobie

- Jakie talenty przejawiałeś/przejawiałaś w dzieciństwie? Które z nich rozwijałeś/rozwijałaś w dorosłym życiu? Czy któryś z nich miałeś/miałaś po swoich rodzicach? Czy żałujesz, że któregoś z nich nie rozwijałeś/rozwijałaś?
- Co potrafisz robić najlepiej z całej rodziny?
- Czy pamiętasz moment, w którym odkryłeś/odkryłaś, że masz jakiś talent? Opowiedz o tym.
- Czy uczenie się języków obcych przychodzi ci z łatwością? Jakie znasz języki obce? Jak długo się ich uczyłeś/uczyłaś? W jaki sposób się ich nauczyłeś/nauczyłaś? Jak często i w jakich sytuacjach ich używasz?
- Czy w szkole łatwo przychodziło ci pisanie długich wypracowań, opowiadań? Czy miałeś/miałaś do tego talent? Czy w dorosłym życiu masz łatwość pisania?

- Co robisz najlepiej: śpiewasz, tańczysz czy rysujesz?
- Czy umiesz grać na jakimś instrumencie? Na jakim instrumencie chciałbyś/chciałabyś grać?
- Czy oglądasz programy typu *talent show*? Dlaczego? Skąd według ciebie bierze się ich popularność?
- Jaki talent, którego nie posiadasz, budzi twój największy podziw? Dlaczego?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Jakie talenty ma twoje dziecko? Czy któryś z nich ma po tobie?
- Czy pamiętasz moment, w którym odkryłeś/odkryłaś, że twoje dziecko ma jakiś talent? Opowiedz o tym.
- Czy twoje dziecko umie grać na jakimś instrumencie? Na jakim instrumencie chciałoby grać?
- Czy twoje dziecko brało udział w jakichś szkolnych konkursach? Dlaczego się do nich zgłosiło?
- W czym twoje dziecko jest lepsze/sprawniejsze od ciebie? W jakich sytuacjach to ty korzystasz z jego pomocy?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy twoje dziecko ma okazję do rozwijania talentów w szkole? W jaki sposób? Jak to jest rozwiązane w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Wyobraź sobie, że w magiczny sposób możesz zostać obdarowany/obdarowana jakimś talentem. Co wybierzesz? Dlaczego?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

?? Co znaczą te słowa?

kurs, warsztaty, szkolenie

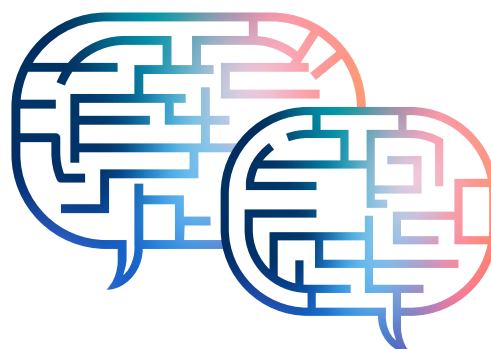
Czy wiesz, że...?

- 14 października w polskich szkołach obchodzony jest Dzień Nauczyciela. Oficjalna nazwa tego święta to Dzień Edukacji Narodowej.
- Nauczyciel korzysta z ochrony prawnej, jaka jest przewidziana dla funkcjonariusza publicznego.
- Samodzielne, niezgodnione ze szkołą i rodzicem / opiekunem prawnym opuszczenie szkoły przez ucznia to wagary.
- 21 marca, w pierwszy dzień wiosny, niektórzy uczniowie urządzają sobie tzw. „dzień wagarowicza” i nie przychodzą do szkoły. Jest to niezgodne z zasadami. W części szkół nie odbywają się tego dnia tradycyjne lekcje, a klasy wychodzą na kilkugodzinne wycieczki.

Co o tym myślisz?

- Jak myślisz, dlaczego zawód nauczyciela jest tak mocno sfeminizowany?
- Jakie cechy charakteru powinien/powinna mieć twoim zdaniem nauczyciel/nauczycielka?
- Czy myślisz, że w przyszłości sztuczna inteligencja i roboty mogą zastąpić nauczycieli?
- W polskich szkołach jest niewielu młodych nauczycieli. Jak myślisz, dlaczego młodzi ludzie niechętnie wybierają ten zawód?
- Jak zmieniła się szkoła od czasów twojego dzieciństwa? Uważasz, że zmieniła się na lepsze czy na gorsze? Dlaczego?
- Co myślisz o dużej popularności korepetycji?
- Czy szkoła powinna ingerować w wygląd ucznia/uczenicy i np. zakazywać farbowania włosów, noszenia kolczyków? Jakie masz zdanie na ten temat?
- Jaka powinna być rola rodzica w edukacji dziecka?
- Czy uważasz, że w odpowiednich warunkach każdy może się wszystkiego nauczyć?
- Mówi się, że podróże kształcą. Czy zgadzasz się z tym stwierdzeniem? Dlaczego? Czego się nauczyłeś/nauczyłaś dzięki podróżom?

Opowiedz o sobie

- Jaki wpływ na twoją edukację mieli rodzice?
- Który przedmiot w szkole lubiłeś/lubiłaś najbardziej? Dlaczego?
- Opowiedz o swoim ulubionym nauczycielu / swojej ulubionej nauczycielce.
- Czy jacyś nauczyciele wywarli wpływ na twoje życie? Kim byli? Jak na ciebie wpłynęli?
- Czy chodziłeś/chodziłaś na wagary? Czy miałeś/miałaś z tego powodu jakieś problemy?
- Czego mógłbyś/mogłabyś nauczyć innych?
- Czy nadawałbyś się / nadawałabyś się do pracy w szkole? Dlaczego?
- Czego nie umiesz, a bardzo chciałbyś/chciałabyś się nauczyć?
- Jak przygotowywałeś/przygotowywałaś swoje dziecko do rozpoczęcia nauki w szkole?
- Czy w kraju, z którego pochodzisz, jest obchodzony Dzień Nauczyciela? Jeśli tak, to kiedy?
- Popularną atrakcją są warsztaty przyrządzania różnych dań. Czy byłby to dobry prezent dla ciebie? Jakie danie chciałbyś/chciałabyś się nauczyć przyrządzać?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Który przedmiot w szkole twoje dziecko lubi najbardziej? Dlaczego?
- Opowiedz o ulubionym nauczycielu / ulubionej nauczycielce swojego dziecka.
- Czy twoje dziecko potrafi się uczyć samodzielnie?
- Czy pomagasz swojemu dziecku w nauce? W jaki sposób?
- Czy twoje dziecko uczy się w ciszy, czy przy muzyce? Co o tym myślisz?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czym różni się polski system oświaty od systemu oświaty w kraju, z którego pochodzisz?
- Czy wiesz, czym różni się liceum ogólnokształcące od technikum i szkoły branżowej?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Gdybyś mógł/mogła cofnąć czas, czy inaczej zaplanowałbyś/zaplanowałabyś swoją ścieżkę edukacji? Jak? Dlaczego?

Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

PRACA

Co znaczą te słowa?

urlop płatny/bezpłatny, delegacja, L4, opieka nad dzieckiem

Czy wiesz, że...?

- W 2026 r. rozpoczął się w Polsce rządowy pilotaż skróconego tygodnia pracy. W kilkudziesięciu firmach wprowadzono czterodniowy tydzień pracy.
- Większość zawodów, które będą wykonywane w przyszłości przez dzisiejszych uczniów i uczennice, nie ma nawet jeszcze nazwy.

Co o tym myślisz?

- Jakie zawody, które pamiętasz z dzieciństwa, dziś już nie istnieją lub są coraz mniej popularne? Dlaczego?
- Które z zawodów przestaną twoim zdaniem istnieć w najbliższych dwudziestu latach? Dlaczego?
- Czy myślisz, że istnieją zawody, które będą potrzebne zawsze? Jakie? Dlaczego?
- Wiedza czy umiejętności – co pozwala zdobyć lepszą pracę? Dlaczego?
- Czy uważasz, że to ważne, aby praca była pasją człowieka? Dlaczego?
- Czy dobrym rozwiązaniem jest wybór zawodu według kryterium finansowego?
- Czy znasz ludzi, dla których praca jest największą wartością w życiu? Co o tym sądzisz?
- Co wpływa na relacje między współpracownikami? Co można zrobić, by były one jak najlepsze?
- Jaki masz stosunek do imprez integracyjnych w pracy?

Opowiedz o sobie

- O jakim zawodzie marzyłeś/marzyłaś w dzieciństwie? Dlaczego?
- Jakiego zawodu nie mógłbyś/mogłabyś wykonywać? Dlaczego?
- Dlaczego wybrałeś/wybrałaś swój zawód? Co o tym zdecydowało? Kto wpłynął na ten wybór? Jak zareagowali na ten wybór twoi rodzice lub bliscy?
- Kim z zawodu byli twoi rodzice? Czy miałeś/miałaś okazję obserwować ich w pracy?
- Co jest najtrudniejsze w twojej pracy? Dlaczego?
- Co jest najprzyjemniejsze w twojej pracy? Dlaczego?
- Czy wolisz pracować od rana, czy popołudniami/wieczorami? Dlaczego?
- Co myślisz na temat pracy zdalnej? Czy kiedykolwiek pracowałeś/pracowałaś zdalnie? Czy chciałbyś/chciałabyś pracować zdalnie? Dlaczego?

- Wolisz pracować sam/sama czy w zespole? Dlaczego?
- Czy utrzymujesz relacje prywatne ze współpracownikami?
- Jakich języków używasz w swojej pracy?
- Czy doświadczyłeś/doświadczyłaś wypalenia zawodowego? Jak się wtedy czuleś/czulaś? Co pozwoliło ci je pokonać?
- Czy jesteś osobą, której grozi pracoholizm? Dlaczego?
- Czy gdybyś wygrał/wygrała w totolotka, to nigdy więcej byś nie pracował/pracowała? Dlaczego?
- Ile czasu zajmuje ci droga do pracy? Chodzisz pieszo czy korzystasz z transportu?
- Jaką radę na temat życia zawodowego dałbyś/dałabyś sobie sprzed dziesięciu lat?

Porozmawiajmy o dzieciach

- O jakim zawodzie marzy twoje dziecko?
- Czy chciałbyś/chciałabyś, by twoje dziecko uprawiało zawód, który uprawiasz ty? Dlaczego?
- Czy twoje dziecko miało okazję obserwować cię w pracy?
- O jakim zawodzie marzysz dla swojego dziecka? Dlaczego?
- Jak myślisz, jakie kompetencje będą kluczowe na rynku pracy, na który będzie wchodziło twoje dziecko?
- Jaką radę dasz swojemu dziecku, gdy będzie decydowało o wyborze dalszej ścieżki edukacji / zawodowej?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- W polskiej szkole odbywają się zajęcia z doradztwa zawodowego. Czy uważasz, że to dobry pomysł? Czy w szkołach, w kraju z którego pochodzisz, też są takie zajęcia?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Gdybyś mógł/mogła dziś zmienić zawód, co byś wybrał/wybrała? Dlaczego?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SZTUCZNA INTELIGENCJA I NOWE TECHNOLOGIE

?? Co znaczą te słowa?

inteligencja, mądrość, wiedza, kwalifikacje

Czy wiesz, że...?

- Określenie „higiena cyfrowa” oznacza zachowania chroniące zdrowie związane z używaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych¹².
- Pokolenie Z to osoby urodzone w latach 1995–2012 r. Następne jest pokolenie Alfa. Jego przedstawiciele są nazywani „cyfrowymi tubylcami”¹³.
- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę ostrzega przed publikowaniem zdjęć z wizerunkiem swoim lub swoich dzieci w internecie. Narzędzia oparte na sztucznej inteligencji mogą w łatwy sposób użyć ich bez naszej wiedzy i zmodyfikować. Usunięcie takiej zmodyfikowanej grafiki z internetu może być bardzo trudne.

Co o tym myślisz?

- Uważasz, że sztuczna inteligencja to zagrożenie czy szansa dla ludzkości? Dlaczego?
- Jak sztuczna inteligencja już zmieniła naszą codzienność? W których dziedzinach życia zauważasz jej wpływ?
- Jak twoim zdaniem sztuczna inteligencja wpłynie na naszą przyszłość?
- Jak twoim zdaniem sztuczna inteligencja zmieni świat sztuki?
- Jak twoim zdaniem sztuczna inteligencja zmieni świat nauki?
- Czy umiesz podać przykłady wynalazków stworzonych z myślą o postępie i dobru ludzkości, które zostały wykorzystane w złych celach?
- Czy uważasz, że można funkcjonować we współczesnym świecie, nie korzystając z nowoczesnych technologii?

Opowiedz o sobie

- Czy lubisz oglądać filmy *science-fiction*? Czy kojarzysz jakieś sceny filmowe z fantastyki naukowej, które stały się już naszą rzeczywistością?
- W jaki sposób wykorzystujesz nowoczesne technologie w życiu prywatnym?
- Z których komunikatorów i mediów społecznościowych korzystasz najczęściej? Dlaczego?

¹²Institut Cyfrowego Obywatelstwa, *Internet dzieci. Raport z monitoringu obecności dzieci i młodzieży w internecie*, <https://cyfroweobywatelstwo.pl/wp-content/uploads/2025/03/RAPORT-INTERNET-DZIECI-2025.pdf> [dostęp 6.12.2025].

¹³B. Ostrowska, *Gen Z i Alfa – czyli z kim pracujemy w szkołach?*, [edunews.pl](https://www.edunews.pl/badania-i-debaty/opinie/6280-gen-z-i-alfa-czyli-z-kim-pracujemy-w-szkolach), 20.06.2023. <https://www.edunews.pl/badania-i-debaty/opinie/6280-gen-z-i-alfa-czyli-z-kim-pracujemy-w-szkolach> [dostęp 6.01.2026].

- Czy włączasz się w dyskusje w mediach społecznościowych? Dlaczego?
- Czy wykorzystujesz nowoczesne technologie w życiu zawodowym? W jaki sposób?
- Czy jadąc autobusem/tramwajem, przeglądasz internet, czy patrzysz przez okno? Dlaczego?
- Czy przed snem scrollujesz telefon? Czy jest to dla ciebie trudne, by tego nie robić?
- Czy znasz osoby, które są uzależnione od telefonu / internetu / gier komputerowych?
- Czy chciałbyś/chciałabyś, aby świat wrócił do czasów sprzed internetu? Dlaczego?
- Czy wiesz, w jaki sposób można się przygotować na ewentualny *blackout*?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy wiesz, w jaki sposób twoje dziecko korzysta z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji?
- Czy stosujesz narzędzia kontroli rodzicielskiej, żeby monitorować aktywność swojego dziecka w internecie?
- Czy rozmawiasz ze swoim dzieckiem na temat zagrożeń związanych z aktywnością w internecie?
- Czy wiesz, w jakie gry gra twoje dziecko w internecie? Czy wiesz, z kim się komunikuje podczas grania?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Co myślisz o stosowanym w polskich szkołach dzienniku elektronicznym? Jak są rejestrowane oceny w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?
- Czy uważasz, że sztuczna inteligencja powinna być wykorzystywana przez nauczycieli na lekcjach? Dlaczego?
- Czy zadania domowe w erze sztucznej inteligencji mają sens? Dlaczego?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- W jaki sposób korzystasz z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji do celów zawodowych? W jaki sposób korzystasz z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji do celów prywatnych?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KULTURA I SZTUKA

Co znaczą te słowa?

pomnik, rzeźba, instalacja

Czy wiesz, że...?

- Najcenniejszym obrazem w polskich zbiorach muzealnych jest dzieło Leonarda da Vinci *Dama z gronostajem*. Można go podziwiać w Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie.
- W wielu polskich miejscowościach funkcjonują domy kultury. To miejsca, w których dzieci i dorośli mogą skorzystać z oferty różnorodnych zajęć artystycznych, sportowych, edukacyjnych.
- Wśród olimpiad przedmiotowych są takie jak: Olimpiada Języka Białoruskiego, Olimpiada Artystyczna, Olimpiada Historyczna. Laureaci i finaliści są zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
- W niektórych publicznych muzeach we wtorki wstęp na stałą ekspozycję jest bezpłatny, dotyczy to np. Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Co o tym myślisz?

- W Irlandii od 2026 r. artyści mają zapewniony dochód podstawowy, wynosi on około 1500 euro na miesiąc. Czy uważasz, że to dobry pomysł?
- Do czego człowiekowi jest potrzebna sztuka?

Opowiedz o sobie

- Czy w szkole lubiłeś/lubiłaś historię? Dlaczego?
- Czy w dorosłym życiu interesujesz się historią? Jeśli tak, to historia którego kraju lub która epoka najbardziej cię interesuje?
- Czy interesujesz się sztuką? Która dziedzina lub która epoka interesują cię najbardziej?
- Czy lubisz sztukę współczesną? Dlaczego?
- Czy lubisz odwiedzać muzea? Dlaczego? Czy byłeś/byłaś w jakimś polskim muzeum? Opowiedz o tym.
- Które przedmioty artystyczne lubiłeś/lubiłaś w szkole najbardziej? Dlaczego?
- Czy umiesz śpiewać? Czy umiesz rysować?
- Czy w szkole miałeś/miałaś problem z wystąpieniami publicznymi np. w szkolnych przedstawieniach teatralnych, w konkursach recytatorskich?
- Czy wiesz, gdzie znajduje się najbliższy dom kultury? Czy znasz jego ofertę? Czy korzystałeś/korzystałaś już z jego oferty?
- Na czyj koncert chciałbyś/chciałabyś najbardziej pójść?

- Tatuże to coraz powszechniejszy sposób ozdabiania ciała. Czy masz tatuże? Dlaczego?
- Które tradycje kraju, z którego pochodzisz, uważasz za najciekawsze? Opowiedz o nich.
- Czy interesuje cię sztuka ludowa, etniczna? Opowiedz o tym.
- Kultura którego kraju cię interesuje? Dlaczego?
- Kuchnia którego kraju najbardziej ci smakuje? Czy umiesz samodzielnie przyrządzać te dania?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko lubi historię?
- Które przedmioty artystyczne twoje dziecko lubi najbardziej? Dlaczego?
- Czy twoje dziecko umie śpiewać? Czy twoje dziecko umie rysować?
- Czy twoje dziecko ma problem z wystąpieniami publicznymi np. w szkolnych przedstawieniach teatralnych, w konkursach recytatorskich?
- Jakiej muzyki słucha twoje dziecko? Co o niej myślisz? Czy zdarza się, że słuchacie jej razem?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy szkoła umożliwia uczniom i uczennicom kontakt ze sztuką? W jaki sposób? Jak to jest w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Gdybyś mógł/mogła spędzić dzień ze swoim ulubionym artystą / swoją ulubioną artystką, kto by to był? O co byś chciał/chciała zapytać?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

JEDZENIE I NAPOJE

?? Co znaczą te słowa?

kefir, jogurt, maślanka, zsiadłe mleko

💡 Czy wiesz, że...?

- W Polsce popularne jest zbieranie grzybów. W stacji sanitarno-epidemiologicznej możesz bezpłatnie przekazać do oceny zebrane grzyby. Pełnią tam dyżury grzyboznawcy lub klasyfikatorzy grzybów.
- W polskich lasach rosną owoce leśne: jagody, jeżyny, maliny, poziomki, borówki, żurawina.
- Czy wiesz, że Malina i Jagoda to polskie imiona? Czy uważasz, że są ładne? Czy w kraju, z którego pochodzisz, funkcjonują imiona związane z nazwami owoców?

🔍 Co o tym myślisz?

- W Wielkiej Brytanii od 2026 r. trzynastą kategorię produktów mających wysoką zawartość tłuszczu, cukru i soli nie może być już promowanych przed godziną 21 w telewizji. Jest to też całkowicie zakazane w internecie¹⁴. Co o tym myślisz?
- W Wielkiej Brytanii w 2025 r. wprowadzono zakaz gotowania i mrożenia żywych skorupiaków. Taki zakaz obowiązuje już w Austrii, Szwajcarii, Nowej Zelandii¹⁵. Co o tym myślisz?
- W Polsce wciąż nie ma zakazu sprzedaży żywych ryb w sklepach. Co o tym myślisz?

👤 Opowiedz o sobie

- Czy jesteś osobą, która chętnie próbuje nowych dań? Dlaczego?
- Co ci smakuje najbardziej z polskich dań?
- Czym różnią się dania, której gotujesz od tych, które gotowano w twoim domu w dzieciństwie?
- Czy umiesz/lubisz gotować? Co najczęściej gotujesz?
- Czy umiesz/lubisz piec? Co najczęściej pieczesz?
- Czy przygotowujesz zaprawy na zimę? Jakiej? Dlaczego?
- Czy oglądasz programy kulinarne? Jakiej?
- Jakiej czynności w kuchni nie lubisz najbardziej? Dlaczego?
- Czy często gotujesz zupy? Jakiej zupy lubisz najbardziej?

¹⁴Reklamy niezdrowej żywności zakazane. „Światowy kamień milowy”, TVN24 Biznes, 5.01.2026, https://tvn24.pl/biznes/ze-swiata/przelomowe-prawo-wielkiej-brytanii-zakaz-wyswietlania-reklam=-niezdrowego-jedzenia-w-ciagu-dnia-s8831412t?fbclid=IwY2xjawPIvR5leHRuA2FlbQlXMAbicmlkETBMcFFWSG9pYkd0QWxPNFdUc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHi_K8lz0qK-7g93Rqd87dMXRSUoA7_ChgvWQ7W99yQ5l7jm9mTMTCrnhGM4BV_aem_TIIDXWX5bHLYCYFhdPZqpW [dostęp 5.01.2026].

¹⁵D. Maciejasz, *Gotowanie żywcem nie jest akceptowalne. Wielka Brytania pochyla się nad losem homarów, zakazując ich torturowania*, „Gazeta Wyborcza”, 31.12.2025, <https://wyborcza.biz/biznes/7,177151,32500767,gotowanie-zywcem-nie-jest-akceptowalne-wielka-brytania-pochyla.html?disableRedirects=true> [dostęp 4.01.2026].

- Czego dawno nie jadłeś/jadłaś?
- Jakie potrawy jesz tylko raz / kilka razy w roku? Dlaczego?
- Co pijesz częściej: wodę czy napoje słodzone?
- Ile kaw pijesz dziennie?
- Czy zdarza ci się jeść fast foody? Dlaczego?
- Które produkty chciałbyś/chciałabyś ograniczyć w swojej diecie?
- Jeśli masz ochotę na coś słodkiego, co najczęściej wybierasz?
- Czy zwracasz uwagę na skład produktów spożywczych, które kupujesz? Dlaczego?
- Czego byś nigdy nie zjadł/zjadła? Dlaczego?
- Czy byłeś/byłaś już na grzybach w Polsce? Czy umiesz odróżnić grzyby jadalne od trujących?¹⁶ Czy znasz nazwy grzybów, które rosną w Polsce? Czy lubisz jeść grzyby? Do jakich dań dodajesz grzyby?
- Do czego wykorzystujesz w kuchni owoce leśne?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko pomaga ci w gotowaniu?
- Czy twoje dziecko chętnie próbuje nowych dań?
- Co smakuje najbardziej twojemu dziecku z polskich dań?
- Czy twoje dziecko lubi jeść warzywa i owoce?
- Które produkty chciałbyś/chciałabyś ograniczyć w diecie swojego dziecka?
- Czy twoje dziecko lubi zbierać/jeść grzyby?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Co myślisz o sprzedaży kawy z automatów w szkołach?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Wyobraź sobie, że zaprosiłeś/zaprosiłaś na obiad osoby, na których chcesz zrobić dobre wrażenie. Co przygotujesz do jedzenia?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

¹⁶Tu znajdziesz podstawowe informacje o bezpiecznym grzybobraniu: <https://www.gov.pl/web/psse-warszawa/grzyby--wybieraj-bezpiecznie>.

ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO

Co znaczą te słowa?

rana, skaleczenie, otarcie, oparzenie

Czy wiesz, że...?

- W Polsce istnieje obowiązek udzielania pierwszej pomocy¹⁷.
- Korytarz życia to korytarz ratunkowy utworzony na drodze przez kierowców. Umożliwia przejazd np. karetki. Na drodze, która ma więcej niż jeden pas, kierowcy z lewego pasa powinni zjechać w lewo, pozostali w prawo.
- Syreny alarmowe służą do ostrzegania o zagrożeniu. Trzyminutowy sygnał modulowany oznacza ogłoszenie alarmu. Trzyminutowy sygnał ciągły oznacza odwołanie alarmu.
- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę w kilkunastu miastach koordynuje sieć Centrów Pomocy Dzieciom. Mogą tam otrzymać pomoc dzieci pokrzywdzone przestępstwem i ich niekrzywdzący opiekunowie¹⁸.
- W Polsce niektóre szczepienia są obowiązkowe, a inne zalecane¹⁹.
- Na rządowej stronie internetowej dostępny jest *Poradnik bezpieczeństwa*. Został on opracowany w trzech językach: polskim, ukraińskim i angielskim²⁰.

Co o tym myślisz?

- W Polsce obowiązuje zakaz sprzedaży napojów energetycznych osobom poniżej osiemnastego roku życia. Co o tym myślisz? Czy wiesz, w jaki sposób oddziałują one na organizm?
- Istnieje powiedzenie „w zdrowym ciele zdrowy duch”. Jak je rozumiesz? Czy się z nim zgadzasz?
- Niektórzy rodzice stosują aplikacje pozwalające na śledzenie telefonu dziecka. Co o tym myślisz?

Opowiedz o sobie

- Czy znasz zasady udzielania pierwszej pomocy? Czy kiedykolwiek uczestniczyłeś/uczestniczyłaś w kursie na ten temat?
- Czy zdarza ci się pić napoje energetyczne? Jak często to robisz?
- Czy przypuszczasz, że jesteś uzależniony/uzależniona od cukru?
- Czy rozważałeś/rozważałaś przejście na dietę wegetariańską? Dlaczego? Czy znasz ludzi, którzy są wegetarianami?

¹⁷Tu znajdziesz informacje o podstawowych zasadach udzielania pierwszej pomocy i numery alarmowe: <https://pacjent.gov.pl/aktualnosc/zawsze-udzielaj-pierwszej-pomocy-zasady>.

¹⁸<https://centrapomocydzieciom.fdds.pl/placowki-cpd/>

¹⁹<https://www.gov.pl/web/zdrowie/szczepienia-obowiazkowe-i-zalecane>

²⁰<https://www.gov.pl/web/poradnikbezpieczenstwa/nasze-publicacje>

- Jakie zasady stosujesz, by uchronić się przed zagrożeniami w internecie?
- Czy uczestniczyłeś/uczestniczyłaś kiedyś w kursie samoobrony? Dlaczego?
- Czy z pracą, którą wykonujesz, wiąże się jakieś ryzyko? Opowiedz o tym.
- Czy szukasz w życiu okazji do podwyższenia poziomu adrenaliny? Opowiedz o tym.
- Czy jako kierowca jeździsz ostrożnie i przepisowo? Czy miałeś/miałaś kiedyś wypadek lub stłuczkę?
- Czy zawsze zapinasz pasy bezpieczeństwa w samochodzie?
- Czy w samolocie skupiasz się na prezentowanej przez obsługę instrukcji bezpieczeństwa? Dlaczego?
- Czy zdarza ci się przejść przez ulicę na czerwonym świetle?
- Czy zdarza ci się nie mieć pewności, czy w domu odłączyłeś/odłączyłaś żelazko z prądu? Co wtedy robisz?
- Czy zdarza ci się nie mieć pewności, czy zamknąłeś/zamknęłaś drzwi na klucz? Co wtedy robisz?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko wybiera produkty spożywcze pod wpływem reklam?
- Czy dostrzegasz, że twoje dziecko jest uzależnione od cukru?
- Czy twoje dziecko zna numery alarmowe? Czy wie, kiedy należy pod nie dzwonić?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Przedmiot edukacja zdrowotna nie jest obowiązkowy. Czy uważasz, że to dobre rozwiązanie? Czy twoje dziecko uczęszcza na ten przedmiot? Dlaczego?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Czy uważasz, że na współczesne dzieci czyha więcej zagrożeń niż w czasach twojego dzieciństwa? Dlaczego?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

?? Co znaczą te słowa?

parno, duszno, upalnie

💡 Czy wiesz, że...?

- Wchodzenie na zamrożone zbiorniki wodne to ryzykowanie życia.
- Zimą w polskich górach może być niebezpiecznie: łatwo się zgubić/spaść, mogą schodzić lawiny.
- W szkolnych salach, w których odbywają się zajęcia, wymagana minimalna temperatura to 18 stopni C. Jeśli jest niższa, dyrekcja powinna zawiesić zajęcia na czas określony.
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa wysyła alerty, jeśli prognozowana jest zła jakość powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 (smogu). Tego dnia należy unikać aktywności na zewnątrz.
- Naukowcy zidentyfikowali nowe rodzaje zanieczyszczeń: hałasem i światłem. Są one wynikiem działalności człowieka. Te rodzaje zanieczyszczeń szkodzą nie tylko człowiekowi, ale także innym organizmom.
- Istnieje inicjatywa obywatelska, która dąży do nadania osobowości prawnej rzece Odrze. Jej celem jest działanie w imieniu rzeki na rzecz jej ochrony czy reprezentowanie jej przed sądem. Takie rozwiązania są już wdrażane w innych krajach.

🔍 Co o tym myślisz?

- Ostatnie Pokolenie to organizacja, która domaga się działań na rzecz ratowania klimatu. W 2024 r. dwie aktywistki w geście protestu wobec kryzysu klimatycznego oblały farbą pomnik warszawskiej Syrenki. W sądzie toczy się sprawa o zniszczenie zabytku. Co myślisz o takim sposobie manifestowania swoich poglądów?
- W Polsce coraz popularniejsze staje się morsowanie. Czy wiesz, na czym ono polega? Co o nim myślisz? Czy miałeś/miałaś okazję morsować?
- Wolisz obserwować wschody czy zachody słońca? Dlaczego?
- Wolisz upalne czy mroźne dni? Dlaczego?
- Polacy w okresie świąt Bożego Narodzenia dekorują w domach sztuczną lub żywą choinkę. Który wybór jest według ciebie lepszy? Dlaczego?
- W Polsce należy segregować śmieci. Co o tym myślisz?
- Od 2025 r. w Polsce obowiązuje system kaucyjny. Czy skorzystasz z niego? Dlaczego?
- Często nowożeńcy nie chcą, by goście przynosili na ślub kwiaty. Co o tym myślisz?
- Jak myślisz, jak zmiany klimatyczne ukształtują świat, w którym będzie żyło twoje dziecko?

Opowiedz o sobie

- Jak pogoda w Polsce różni się od pogody w kraju, z którego pochodzisz?
- W jaki sposób pogoda wpływa na twoje samopoczucie? Opowiedz o tym.
- Czy lubisz się opalać? Czy zdarzyło ci się zbyt długo przebywać na słońcu? Jak znosisz upały?
- Czy znasz naturalne sposoby leczenia przeziębienia? Czy któreś z nich stosujesz?
- Jakie praktyki ekologiczne stosujesz na co dzień?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Jakie praktyki ekologiczne stosuje na co dzień twoje dziecko? Z przestrzeganiem których praktyk ma trudności?
- Czy twoje dziecko lubi ciszę? A może często korzysta ze słuchawek?
- Czy rozmawiasz ze swoim dzieckiem na temat tego, jak człowiek wpływa na przyrodę i jakie negatywne skutki to wywołuje? Dlaczego?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy w szkole, do której uczęszcza twoje dziecko, zwraca się uwagę na ekologię? Jak wygląda to w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?
- Czy twoje dziecko wykonywało w szkole prace plastyczne z wykorzystaniem żołądź, kasztanów, szyszek, liści? Czy sprawiało mu to przyjemność? Skąd wzięliście te materiały?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Należysz do ludzi, którzy dbają o ekologię czy może uważasz, że twoje codzienne praktyki nie mają znaczenia dla środowiska? Uzasadnij swój wybór.

Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BLISKO NATURY

Co znaczą te słowa?

jezioro, staw, zalew, oczko wodne

Czy wiesz, że...?

- Zielona szkoła to kilkudniowy wyjazd klasowy, na którym dzieci zdobywają wiedzę w otoczeniu przyrody.
- WOPR to Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Osoby dorosłe mogą uzyskać kwalifikacje ratownika wodnego²¹.
- GOPR to Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Numery ratunkowe w górach to: 985 lub 601 100 300²².
- W Polsce funkcjonują dwadzieścia trzy parki narodowe. W województwie wielkopolskim znajdują się Wielkopolski Park Narodowy i fragment Drawieńskiego Parku Narodowego.
- Raz w roku odbywają się Mistrzostwa Polski w Naśladowaniu Ptaków.

Co o tym myślisz?

- Coraz bardziej popularne staje się podróżowanie kamperem. Jak myślisz, dlaczego? Czy taki sposób odpoczynku wydaje ci się atrakcyjny?

Opowiedz o sobie

- Czy w dzieciństwie miałeś/miałaś częsty kontakt z naturą? Opowiedz o tym.
- Czy w dzieciństwie robiłeś/robiłaś zielnik? Jak to pamiętasz?
- Czy lubisz dostawać lub dawać kwiaty? Jakie są twoje ulubione kwiaty?
- Czy na balkonie sadzisz kwiaty? Dlaczego?
- Czy w dorosłym życiu kontakt z naturą jest dla ciebie ważny? W jakiej formie najczęściej się odbywa?
- Czy organizujesz pikniki dla rodziny/znajomych? Gdzie zwykle się odbywają? Co wtedy robicie?
- Popularną w Polsce formą wypoczynku jest biwakowanie. Czy ty lubisz spać pod namiotem?
- Czy umiesz rozpalić ognisko? Czy lubisz spędzać czas przy ognisku?
- Czy miałeś/miałaś okazję uprawiać na własny użytek warzywa/owoce? Opowiedz o tym. Czy myślisz, że warto to robić?
- Opisz widok ze swojego okna w kuchni. Czy widać z niego jakieś rośliny? Czy widać z niego inne elementy przyrody?

²¹<https://wopr.org.pl/>

²²<https://www.gopr.pl/>

- Czy w okolicy, w której mieszkasz, są jakieś tereny zielone? Opowiedz o nich. Jak często z nich korzystasz?
- Czy w twojej okolicy płynie jakaś rzeka lub jest jezioro, staw? Jak często tam bywasz?
- Czy byłeś/byłaś w najbardziej popularnych turystycznie regionach Polski (Tatry, Wybrzeże Bałtyckie, Mazury)? Opowiedz o swoich wrażeniach.
- Czy byłeś/byłaś w jakimś polskim parku narodowym? Opowiedz o swoich wrażeniach.
- Jakie znasz miejsca atrakcyjne przyrodniczo w pobliżu swojej miejscowości? Które z nich polecasz odwiedzić i dlaczego?
- Które miejsce na świecie znane z walorów przyrodniczych chcesz najbardziej odwiedzić? Dlaczego?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko chętnie przebywa na świeżym powietrzu? Czy musisz je do tego zachęcać?
- Czy twoje dziecko lubi długie spacerować? Jaka jest jego ulubiona trasa?
- Jakich podwórkowych zabaw ze swojego dzieciństwa nauczyłeś/nauczyłaś swoje dziecko?
- Czy w twojej okolicy jest górką, z której twoje dziecko może zjeżdżać na sankach? Czy już miało okazję to robić?
- Czy twoje dziecko interesuje się przyrodą/biologią?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy twoje dziecko brało udział w zielonej szkole? Opowiedz o tym. Czy w kraju, z którego pochodzisz, też są takie praktyki?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Wyobraź sobie, że możesz zamieszkać nad morzem, nad jeziorem, w środku lasu lub w górach. Co wybierzesz? A może wolisz mieszkać w mieście? Uzasadnij swój wybór.

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZWIERZĘTA

?? Co znaczą te słowa?

szczenię, kundelek, dachowiec

💡 Czy wiesz, że...?

- W grudniu 2025 r. w Polsce przyjęto ustawę zakazującą hodowli zwierząt na futra.
- W Polsce obowiązują specjalne rozwiązania prawne dotyczące posiadania lub hodowli jedenastu ras psów uznawanych za agresywne²³.
- W Polsce żyją dziko duże ssaki, np.: niedźwiedzie, żubry, łosie, wilki, rysie, foki, dziki.
- Numery alarmowe, pod które można zgłosić znalezione ranne zwierzę to 112 lub 997.
- Pszczoły żyją w ulu, konie w stajni, krowy w oborze, świny w chlewie, kury w kurniku. Otwór w drzewie, w którym żyją ptaki, to dziupla. Ptaki mogą też budować gniazda.
- Ornitoterapia polega na bliskim kontakcie z naturą i obserwacji ptaków.
- Świąteczna tradycja głosi, że w Wigilię Bożego Narodzenia zwierzęta przemawiają ludzkim głosem.

🔍 Co o tym myślisz?

- Co myślisz o noszeniu futer, skórzanych elementów garderoby?
- W Polsce wciąż nie ma zakazu trzymania psów na łańcuchu. Co o tym myślisz?
- W Polsce wciąż nie ma zakazu występów zwierząt w cyrku. Co o tym myślisz?
- W Polsce popularne jest myślistwo. Co o tym myślisz?
- W Polsce popularne jest wędkarstwo. Co o tym myślisz? Czy nie sądzisz, że trudno o empatię dla ryb, dlatego że nie wydają one dźwięków?
- W Polsce trwa dyskusja o wprowadzeniu całorocznego zakazu odpalania fajerwerków i petard. Powodem jest troska o zwierzęta. Co o tym myślisz?
- W Polsce trwa dyskusja o zakazie wykorzystywania koni do transportu turystycznego na tatrzańskich trasach. Co o tym myślisz?
- W okresie przedświątecznym pojawiają się kampanie społeczne, które zwracają uwagę, że zwierzę nie jest odpowiednim prezentem pod choinkę. Co o tym myślisz?
- Czego dziecko może się nauczyć, jeśli ma pod opieką zwierzę domowe?
- W sieci popularność zyskują profile pokazujące codzienne życie konkretnych psów, kotów. Jak myślisz, z czego wynika rosnąca popularność takich profili? Czy obserwujesz któryś z nich?
- W niektórych schroniskach dla zwierząt można w ramach wolontariatu wyprowadzać psy na spacer. Co o tym myślisz?

²³<https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/ou1492>

Opowiedz o sobie

- Czy przebywanie w towarzystwie zwierząt sprawia ci radość? Opowiedz o tym.
- Czy w dzieciństwie miałeś/miałaś jakieś zwierzę? Opisz je.
- Czy teraz masz jakieś zwierzę? Opisz je.
- Co twój pies/kot powiedziałby ci w Wigilię?
- Czy widziałeś/widziałaś jakieś dzikie zwierzęta w Polsce? Opowiedz o tej sytuacji.
- Czy boisz się jakichś zwierząt? Opowiedz o tym.
- Czy wiesz, w jaki sposób bezpiecznie usunąć kleszcza?
- Do jakiego zwierzęcia byś się porównał/porównała? Dlaczego?
- Czy wiesz, gdzie znajduje się najbliższe schronisko dla zwierząt?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko lubi zajmować się zwierzętami?
- Czy twoje dziecko boi się jakichś zwierząt? Opowiedz o tym.
- Czy razem z dzieckiem dokarmiacie zimą ptaki? Czy znacie zasady, według których należy to robić?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy w szkole zwraca się uwagę uczniów na los zwierząt? Czy słyszałeś/słyszałaś o szkolnych akcjach na rzecz zwierząt? Jak wygląda to w szkołach w kraju, z którego pochodzisz?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Jeśli mógłbyś/mogłabyś wziąć do domu psa lub kota, to byłoby to zwierzę ze schroniska czy może z hodowli zwierząt rasowych? Dlaczego?

Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WAKACJE

Co znaczą te słowa?

wakacje, urlop, ferie, wiosenna/zimowa przerwa świąteczna

Czy wiesz, że...?

- Termin ferii zimowych zależy od województwa, w którym znajduje się szkoła. Obowiązują trzy tury w systemie rotacyjnym.
- Zorganizowany wypoczynek wakacyjny młodszych dzieci poza miejscem zamieszkania to kolonie. Jeśli dzieci uczestniczą w zajęciach, ale bez noclegu, są to półkolonie.
- Aby pracować jako wychowawca/wychowawczyni na koloniach lub obozie trzeba ukończyć kurs na wychowawcę wypoczynku (tzw. kurs wychowawcy kolonijnego). Daje on kwalifikacje do takiej pracy. Wymogi to m.in. ukończone osiemnaście lat, minimum średnie wykształcenie.
- Na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej możesz sprawdzić listę legalnych organizatorów wypoczynku dla dzieci²⁴.
- Nad wodą w sezonie kąpielowym (od 1 czerwca do 30 września) zorganizowane są kąpieliska. W takim miejscu jest regularnie kontrolowana jakość wody, a informacje o wynikach są podawane do wiadomości²⁵. Kąpielisk, na których wywieszono flagę, pilnuje ratownik. Kolor flagi informuje o warunkach: czerwony oznacza zakaz kąpieli, biały oznacza możliwość kąpieli.

Co o tym myślisz?

- Czy zgadzasz się z opinią, że podróżowanie staje się nową miarą szczęścia i ciekawego życia?
- Czego dzieci mogą się nauczyć podczas wyjazdów na kolonie i obozy?

Opowiedz o sobie

- Wakacje w wersji *all inclusive* – czy to dobra opcja dla ciebie? Dlaczego?
- Czy wolisz spędzać wakacje na łonie natury, czy zwiedzając miasta?
- W czasie wakacji szukasz towarzystwa, czy może izolujesz się od ludzi?
- Wymień trzy aktywności, bez których nie wyobrażasz sobie udanych wakacji. Dlaczego są one dla ciebie ważne?
- Gdzie i jak spędzałeś/spędzałaś wakacje w dzieciństwie? Opowiedz o tym.
- Czy w dzieciństwie jeździłeś/jeździłaś na kolonie lub obozy? Jak to wspominasz?
- Czy jako nastolatek pracowałeś / nastolatka pracowałaś w czasie wakacji? Jaka to była praca? Na co wykorzystywałeś/wykorzystywałaś zarobione pieniądze?

²⁴<https://wypoczynek.men.gov.pl/>

²⁵<https://sk.gis.gov.pl/kapieliska/mapa>

- Czy zdarzyło ci się przeżyć wakacyjną miłość? Opowiedz o tym.
- Które polskie miasta miałeś/miałaś okazję zwiedzić? Opowiedz o swoich wrażeniach.
- Jakie znasz miejsca i atrakcje turystyczne w pobliżu swojej miejscowości? Które z nich polecasz odwiedzić i dlaczego?
- Który kraj europejski wydaje ci się najbardziej atrakcyjny pod względem turystycznym? Dlaczego? Czy miałeś/miałaś okazję go odwiedzić?
- Jesteś osobą, która z każdego wyjazdu przywozi wiele zdjęć czy może nie dbasz o to, by fotografować swoje wyjazdy? Dlaczego?
- Czy zbierasz pamiątki z wyjazdów turystycznych? Co zwykle ze sobą przywozisz?

Porozmawiajmy o dzieciach

- Czy twoje dziecko brało udział w koloniach lub półkoloniach? Opowiedz o tym.
- W jaki sposób twoje dziecko odpoczywa?
- Czy w czasie wakacji twoje dziecko tęskni za szkołą?
- Czy w czasie wakacji twoje dziecko utrzymuje kontakty z kolegami/koleżankami ze szkoły?

Porozmawiajmy o polskiej szkole

- Czy kalendarz roku szkolnego w polskiej szkole różni się od kalendarza w kraju, z którego pochodzisz?
- Czy w szkole, do której uczęszcza twoje dziecko, są organizowane zajęcia w czasie wakacji / ferii zimowych? Czy w kraju, z którego pochodzisz, szkoły organizują zajęcia dla dzieci w tym okresie?

Rozmowa w parach. Zadaj pytanie innemu uczestnikowi / innej uczestniczce, zrób notatki i opowiedz grupie, czego się dowiedziałeś/dowiedziałaś.

- Opowiedz o swoich najlepszych wakacjach. Gdzie i z kim je spędziłeś/spędziłaś? Dlaczego były wyjątkowe? Czy zachowały się z nich zdjęcia lub jakieś inne pamiątki?

ABC Nowe słownictwo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....